

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 587. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm33842.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Denne *Latin-Seier* i hele sin gruelige Udstrækning var det nu *Villum Erobrer*, efter Slaget ved *Hastings*, vilde bevirket i England, ved at dele Landet mellem sine *Franske* Baroner, udelukke alle *Angel-Sachser* fra geistlig og verdslig Hæder og afskaffe deres Sprog baade i *Kirken*, i *Skolen* og for *Retten*, og det er frygteligt at see, hvor vidt det lykkedes, thi ikke blot syndes snart al Frihed og folkelig Dannelse forsvundet, men endnu bærer Sproget og Alt i *Kirken*, i *Skolen* og for *Retten* dybe Spor af det *Fransk-Latinske* Tyranni. Tiden viiste imidlertid, at det var ikke *Villums* Magt men de *dannede Angel-Sachsers* (Adelens og Geistlighedens) Afmagt, der fremmede den sørgelige Forvandling, som alt var begyndt, før han kom, thi da der ved *Kors-Togene* igien kom Ild i hvad der var brændbart, reiste den *Angel-Sachsiske Almue* strax Hovedet i Veiret, og vandt sin første Triumph, da *Borgermands-Sønnen* fra *London*, *Thomas Becket* (1162) blev *Ærke-Biskop* i *Canterbury*. Vel var denne fordum saagodtsom regjerende *Ypperste-Præst* under de 588 *Normanniske* *Volds-Mænd* nedsunket til en underdanig Hof-Præst, og da *Henrik Lyngstilk* (*Plantagenet*) gav *Thomas*, sin Kantsler, den høie Titel, var det netop hans Haab at han ikke vilde misbruge den til at forsvare hvad Man kaldte *Kirkens* Friheder, men han tog mærkelig Feil, og skiøndt han derfor lod *Thomas* slaae ihjel for Alteret (1170), saa gjorde han dog derved kun Ondt værre, thi *Engelsk-Mændene* fik nu i ham en folkelig Martyr og Skyts-Helgen, ved hvis Grav selv Kong *Henrik* maatte lade sig hudflette. Endnu i hans Dronning *Eleonores* Dage gjorde *Layamon*, eller hvad han egentlig hed, Over-Gangen til det *Ny-Engelske Skrift-Sprog* i en stor Riim-Krønike, der vel endnu er utrykt, men desuagtet lige mærkelig, og kun en Menneske-Alder senere (1208) fik *London* sin første *Lord-Major* i *Alvins* (*Ælfvins*) Søn *Henrik* ^{*}*Fabyan Klæde-Kræmmers Engelske og Franske Krønike (i Optrykket) S. 318.*, hvoraf de rimelige Følger ingenlunde udeblev.